ROZHODNUTIA

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY (EÚ) 2020/1561

z 23. októbra 2020,

ktorým sa Maďarsku poskytuje dočasná podpora podľa nariadenia (EÚ) 2020/672 na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Rady (EÚ) 2020/672 z 19. mája 2020 o zriadení európskeho nástroja dočasnej podpory na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii (SURE) v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19 ([1]), a najmä na jeho článok 6 ods. 1,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

(1) Maďarsko požiadalo 6. augusta 2020 Úniu o finančnú pomoc s cieľom doplniť svoje vnútroštátne úsilie pri riešení vplyvu výskytu ochorenia COVID-19 a jeho sociálno-ekonomických dôsledkov na pracovníkov a samostatne zárobkovo činné osoby.

(2) Očakáva sa, že výskyt ochorenia COVID-19 a mimoriadne opatrenia, ktoré Maďarsko zaviedlo na obmedzenie jeho výskytu, ako aj jeho sociálno-ekonomického vplyvu a vplyvu súvisiaceho so zdravím, budú mať závažný dosah na verejné financie. Podľa prognózy Komisie z jari 2020 malo mať Maďarsko do konca roka 2020 deficit verejnej správy na úrovni 5,2 % a dlh verejnej správy na úrovni 75,0 % hrubého domáceho produktu (HDP). Podľa predbežnej prognózy Komisie z leta 2020 sa v roku 2020 predpokladá pokles HDP Maďarska o 7,0 %.

(3) Výskyt ochorenia COVID-19 ochromil podstatnú časť pracovnej sily v Maďarsku. To viedlo k náhlemu a prudkému zvýšeniu verejných výdavkov Maďarska na opatrenia podobné režimu skráteného pracovného času a opatrenia v oblasti zdravia, ako sa uvádza v odôvodneniach 4 až 14.

(4) Uznesenie vlády č. 2080/2020 o národnom rozvoji ubytovania, na ktoré sa odkazuje v žiadosti Maďarska zo 6. augusta 2020, zaviedlo dočasnú podporu na modernizáciu ubytovania (prestavba, rozširovanie, obnova priestorov, nadobudnutie vybavenia) v turistických destináciách s cieľom udržať existujúcu pracovnú silu. Predmetom žiadosti je iba časť výdavkov súvisiaca s podporou samostatne zárobkovo činných osôb a spoločností s jediným spoločníkom. Toto opatrenie možno považovať za opatrenie podobné režimom skráteného pracovného času, ako sa uvádza v nariadení (EÚ) 2020/672, pretože je zacielené na ochranu samostatne zárobkovo činných osôb alebo podobných kategórií zamestnancov pred znížením alebo stratou príjmu.

(5) Prostredníctvom Vyhlášky ministra poľnohospodárstva č. 25/2020. (VI. 22.) ([2]), vyhlášky ministra poľnohospodárstva č. 26/2020. (VI. 22.) ([3]) a vyhlášky ministra poľnohospodárstva č. 30/2020. (VI. 22.) ([4]), na ktoré sa odkazuje v žiadosti Maďarska zo 6. augusta 2020, sa zaviedla jednorazová grantová podpora pre potravinárske podniky, záhradnícke spoločnosti v odvetví pestovania netrvácnych plodín a množiteľstva rastlín, ako aj pre podniky na chov rýb. Podpora je podmienená tým, že si subjekt ponechá svojich zamestnancov do decembra 2020. Pokiaľ ide o časť výdavkov, ktorá sa týka podpory samostatne zárobkovo činných osôb a spoločností s jediným spoločníkom, toto opatrenie možno považovať za opatrenie podobné režimom skráteného pracovného času, ako sa uvádza v nariadení (EÚ) 2020/672, pretože je zacielené na ochranu samostatne zárobkovo činných osôb alebo podobných kategórií zamestnancov pred znížením alebo stratou príjmu.

([1]) Ú. v. EÚ L 159, 20.5.2020, s. 1.
([2]) Vyhlásená v maďarskom úradnom vestníku 22. júna 2020 (č. 148), s. 3872.
([3]) Vyhlásená v maďarskom úradnom vestníku 22. júna 2020 (č. 148), s. 3875.
([4]) Vyhlásená v maďarskom úradnom vestníku 22. júna 2020 (č. 148), s. 3889.

(6) Vládny dekrét č. 59/2020. (III. 23.) ([5]) a zákon LVIII/2020 ([6]), na ktoré sa odkazuje v žiadosti Maďarska zo 6. augusta 2020, predĺžili prídavky z dôvodu starostlivosti o deti pre zamestnancov a samostatne zárobkovo činné osoby, ktorých platnosť by sa skončila v dôsledku vekových obmedzení medzi 11. marcom 2020 a 30. júnom 2020, teda obdobím stavu núdze. Tieto prídavky z dôvodu starostlivosti o deti možno považovať za opatrenia podobné režimom skráteného pracovného času, ako sa uvádza v nariadení (EÚ) 2020/672, keďže sa v ich rámci poskytuje podpora príjmu zamestnancom a samostatne zárobkovo činným osobám na úhradu nákladov na starostlivosť o deti počas obdobia, keď sú zatvorené školy, vďaka čomu môžu rodičia naďalej chodiť do práce a zabrániť tak ohrozeniu svojho pracovnoprávneho vzťahu.

(7) Na základe vládneho dekrétu č. 47/2020. (III. 18) ([7]) (v znení zmien), na ktoré sa odkazuje v žiadosti Maďarska zo 6. augusta 2020, orgány zaviedli niekoľko opatrení súvisiacich s daňami. Keďže tieto opatrenia predstavujú ušlý príjem vlády, môžu sa považovať za ekvivalent verejných výdavkov.

(8) V prípade sektorov najviac postihnutých pandémiou orgány zaviedli oslobodenie od príspevkov zamestnávateľov na sociálne zabezpečenie a od odvodov na odbornú prípravu v období od marca do decembra 2020, ako aj zníženie dane zamestnávateľov na účely príspevku na rehabilitáciu v období od marca do júna 2020. Predmetom žiadosti je časť celkových výdavkov súvisiacich so spoločnosťami, ktoré obmedzili alebo prerušili pracovný čas, alebo v prípadoch, keď boli zamestnanci nepretržite zamestnaní, a to až do posledných dostupných údajov o výsledku rozpočtového hospodárenia.

(9) Pre malých daňovníkov v 26 oblastiach činnosti bolo na obdobie od marca do júna 2020 zavedené oslobodenie od režimu paušálnej dane (KATA). Predmetom žiadosti je iba časť výdavkov súvisiaca s podporou samostatne zárobkovo činných osôb a spoločností s jediným spoločníkom. Toto opatrenie možno považovať za opatrenie podobné režimom skráteného pracovného času, ako sa uvádza v nariadení (EÚ) 2020/672, pretože je zacielené na ochranu samostatne zárobkovo činných osôb alebo podobných kategórií zamestnancov pred znížením alebo stratou príjmu.

(10) Napokon, pokiaľ ide o opatrenia súvisiace s daňami, orgány v sektoroch najviac postihnutých pandémiou vylúčili osobné náklady zo základu dane z malých podnikov (KIVA) na obdobie od marca do júna 2020. Predmetom žiadosti je časť celkových výdavkov súvisiacich so spoločnosťami, ktoré obmedzili alebo prerušili pracovný čas, alebo v prípadoch, keď boli zamestnanci nepretržite zamestnaní, a to až do posledných dostupných údajov o výsledku rozpočtového hospodárenia.

(11) Maďarsko zaviedlo aj rad opatrení súvisiacich so zdravím s cieľom riešiť výskyt ochorenia COVID-19. Vládny dekrét č. 275/2020. (VI. 12.) ([8]), na ktorý sa odkazuje v žiadosti Maďarska zo 6. augusta 2020, zaviedol jednorazovú paušálnu dávku vo výške 500 000 HUF na osobu pre zdravotníckych pracovníkov ako uznanie za ich dodatočnú prácu počas pandémie.

(12) Štátom vlastnené podniky, ktorých náklady znáša štát, zaviedli osobitné opatrenia na kontrolu pandémie, s ktorými boli spojené zodpovedajúce náklady. Medzi takéto opatrenia týkajúce sa zdravia patrí aj čistenie a poskytovanie ochranných prostriedkov.

(13) Na základe vládneho dekrétu č. 250/2014 (X. 2) o Generálnom riaditeľstve pre verejné obstarávanie a zásobovanie (KEF) ([9]), na ktorý sa odkazuje v žiadosti Maďarska zo 6. augusta 2020, viedli k zvýšeniu nákladov osobitné opatrenia na kontrolu pandémie (ako sú každodenné dezinfekčné služby, ako aj viacnásobné čistenie vetracích systémov a výťahov) a na ochranu osobného zdravia verejných úradníkov dezinfekčnými prostriedkami a ochrannými prostriedkami. Takéto opatrenia zaviedlo KEF s cieľom zabezpečiť nepretržité fungovanie verejných rozpočtových orgánov.

(14) A napokon, uznesenie vlády č. 1012/2020. (I. 31.) o ustanovení operatívnych zamestnancov ([10]), na ktoré sa odkazuje v žiadosti Maďarska zo 6. augusta 2020, zaviedlo opatrenia súvisiace s infraštruktúrou a investícií do nemocníc s cieľom umožniť vysokú úroveň ochrany zdravotníckych pracovníkov a pacientov. Tieto opatrenia zahŕňajú špecializované miestnosti na lekárske vyšetrenia a izolované oddelenia COVID-19. Okrem toho sa zvýšili priame náklady na osobné ochranné prostriedky a vybavenie (jednorazové rúška, lekárske odevy, plastové štíty, rukavice, dezinfekčné prostriedky atď.) v nemocniciach a iných zdravotníckych zariadeniach s cieľom zabezpečiť vysokú úroveň ochrany zdravotníckych pracovníkov.

([5]) Vyhlásený v maďarskom úradnom vestníku 23. marca 2020 (č. 51), s. 1558.
([6]) Vyhlásený v maďarskom úradnom vestníku 17. júna 2020 (č. 144), s. 3652.
([7]) Vyhlásený v maďarskom úradnom vestníku 18. marca 2020 (č. 47), s. 1462.
([8]) Vyhlásená v maďarskom úradnom vestníku 12. júna 2020 (č. 141), s. 3585.
([9]) Vyhlásený v maďarskom úradnom vestníku 2. októbra 2014 (č. 136), s. 13839.
([10]) Vyhlásené v maďarskom úradnom vestníku 31. januára 2020 (č. 16), s. 288.

(15) Maďarsko spĺňa podmienky na podanie žiadosti o finančnú pomoc stanovené v článku 3 nariadenia (EÚ) 2020/672. Maďarsko poskytlo Komisii primerané dôkazy o tom, že po 1. februári 2020 sa z dôvodu prijatia vnútroštátnych opatrení na riešenie sociálno-ekonomických vplyvov výskytu ochorenia COVID-19 skutočné aj plánované verejné výdavky zvýšili o 639 500 000 EUR. Táto zvýšená suma, ktorá priamo súvisí s uvedenými opatreniami podobnými režimu skráteného pracovného času, predstavuje náhle a prudké zvýšenie, pretože súvisí s novými opatreniami predĺžením existujúcich opatrení, ktoré sa týkajú významného podielu podnikov a pracovnej sily v Maďarsku. Maďarsko zamýšľa 113 740 000 EUR zo zvýšenej sumy výdavkov uhradiť z finančných prostriedkov Únie.

(16) Komisia sa v súlade s článkom 6 nariadenia (EÚ) 2020/672 poradila s Maďarskom a overila náhle a prudké zvýšenie skutočných a plánovaných verejných výdavkov priamo súvisiacich s režimami skráteného pracovného času a podobnými opatreniami, ako aj so zavedením príslušných opatrení súvisiacich so zdravím a spojených s výskytom ochorenia COVID-19, ktoré sa uvádzajú v žiadosti zo 6. augusta 2020.

(17) Opatrenia v oblasti zdravia, v súvislosti s ktorými Maďarsko predložilo žiadosť a ktoré sú uvedené v odôvodneniach 11 až 14, predstavujú sumu vo výške 268 550 000 miliónov EUR. Táto suma predstavuje viac ako polovicu celkovej požadovanej sumy finančnej podpory. Vzhľadom na potrebu zabezpečiť doplnkový charakter tejto kategórie opatrení by sa výška finančnej pomoci na podporu opatrení v oblasti zdravia mala obmedziť na 247 124 000 EUR, aby táto suma predstavovala menej ako polovicu celkovej finančnej pomoci.

(18) Finančná pomoc by sa preto mala poskytnúť s cieľom pomôcť Maďarsku pri riešení sociálno-ekonomických dôsledkov závažného narušenia hospodárstva spôsobeného výskytom ochorenia COVID-19. Komisia by mala prijať rozhodnutia o splatnosti, výške a uvoľnení splátok a tranží v úzkej spolupráci s vnútroštátnymi orgánmi.

(19) Týmto rozhodnutím by nemal byť dotknutý výsledok postupov súvisiacich s narušením fungovania vnútorného trhu, ktoré sa môžu vykonať najmä na základe článkov 107 a 108 zmluvy. Toto rozhodnutie nemá vplyv ani na povinnosť členských štátov oznámiť Komisii zamýšľané poskytnutie štátnej pomoci podľa článku 108 zmluvy.

(20) Maďarsko by malo Komisiu pravidelne informovať o plnení plánovaných verejných výdavkov, aby mohla Komisia posúdiť rozsah, v akom Maďarsko plní uvedené výdavky.

(21) Rozhodnutie o poskytnutí finančnej pomoci bolo prijaté s prihliadnutím na existujúce a očakávané potreby Maďarska, ako aj na žiadosti o finančnú pomoc podľa nariadenia (EÚ) 2020/672, ktoré už predložili alebo plánujú predložiť iné členské štáty, pričom sa uplatnili zásady rovnakého zaobchádzania, solidarity, proporcionality a transparentnosti,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Maďarsko spĺňa podmienky stanovené v článku 3 nariadenia (EÚ) 2020/672.

Článok 2

1. Únia sprístupní Maďarsku úver vo výške najviac 504 330 000 EUR. Úver má maximálnu priemernú splatnosť 15 rokov.

2. Obdobie dostupnosti finančnej pomoci poskytnutej týmto rozhodnutím je 18 mesiacov počnúc prvým dňom po nadobudnutí účinnosti tohto rozhodnutia.

3. Komisia sprístupní Maďarsku finančnú pomoc Únie najviac v ôsmich splátkach. Splátka môže byť vyplatená v jednej tranži alebo vo viacerých tranžiach. Lehoty splatnosti jednotlivých tranží v rámci prvej splátky môžu byť dlhšie, ako je maximálna priemerná splatnosť uvedená v odseku 1. V takýchto prípadoch sa lehoty splatnosti ďalších tranží stanovia tak, aby bola maximálna priemerná splatnosť uvedená v odseku 1 dodržaná vtedy, keď budú vyplatené všetky splátky.

4. Prvá splátka sa uvoľní až vtedy, keď nadobudne platnosť dohoda o úvere uvedená v článku 8 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2020/672.

5. Maďarsko uhradí náklady financovania Únie uvedené v článku 4 nariadenia (EÚ) 2020/672 v prípade každej splátky, ako aj všetky poplatky, náklady a výdavky, ktoré Únii vyplývajú z financovania úveru udeleného podľa odseku 1 tohto článku.

6. O výške a uvoľnení splátok, ako aj o výške tranží rozhoduje Komisia.

Článok 3

Maďarsko môže financovať tieto opatrenia:

a) dočasná podpora na modernizáciu ubytovania v turistických destináciách s cieľom udržať existujúcu pracovnú silu, ako sa stanovuje v uznesení vlády č. 2080/2020 o národnom rozvoji ubytovania, pokiaľ ide o časť výdavkov súvisiacich s podporou samostatne zárobkovo činných a spoločností s jediným spoločníkom;

b) dočasná podpora pre potravinárske podniky, ako sa stanovuje vo vyhláške ministra poľnohospodárstva č. 25/2020. (VI. 22.), pokiaľ ide o časť výdavkov súvisiacich s podporou samostatne zárobkovo činných a spoločností s jediným spoločníkom;

c) dočasná podpora pre záhradnícke spoločnosti v odvetví pestovania netrvácnych plodín a množiteľstva rastlín, ako sa stanovuje vo vyhláške ministra poľnohospodárstva č. 26/2020. (VI. 22.), pokiaľ ide o časť výdavkov súvisiacich s podporou samostatne zárobkovo činných a spoločností s jediným spoločníkom;

d) dočasná podpora pre podniky na chov rýb, ako sa stanovuje vo vyhláške ministra poľnohospodárstva č. 30/2020. (VI. 22.), pokiaľ ide o časť výdavkov súvisiacich s podporou samostatne zárobkovo činných a spoločností s jediným spoločníkom;

e) predĺženie, a to do 30. júna 2020, tých prídavkov z dôvodu starostlivosti o deti, ktorých platnosť sa skončila počas obdobia stavu núdze, ako sa stanovuje vo vládnom dekréte č. 59/2020 (III. 23.) a článku 71 zákona LVIII/2020;

f) pozastavenie dane odvádzanej zamestnávateľmi na sociálne zabezpečenie v určitých odvetviach na obdobie od marca do decembra 2020, ako sa stanovuje v článku 4 písm. a) vládneho dekrétu č. 47/2020. (III. 18.) (v znení zmien), pokiaľ ide o časť výdavkov súvisiacich so spoločnosťami, ktoré obmedzili alebo prerušili pracovný čas, alebo v prípadoch, keď boli zamestnanci nepretržite zamestnaní;

g) oslobodenie zamestnávateľov v určitých odvetviach od odvodov na odbornú prípravu, a to v období od marca do decembra 2020, ako sa stanovuje v článku 4 písm. a) vládneho dekrétu č. 47/2020. (III. 18.) (v znení zmien), pokiaľ ide o časť výdavkov súvisiacich so spoločnosťami, ktoré obmedzili alebo prerušili pracovný čas, alebo v prípadoch, keď boli zamestnanci nepretržite zamestnaní;

h) zníženie dane na účely príspevku na rehabilitáciu pre zamestnávateľov v určitých odvetviach v období od marca do júna 2020, ako sa stanovuje v článku 4 písm. a) vládneho dekrétu č. 47/2020. (III. 18.) (v znení zmien), pokiaľ ide o časť výdavkov súvisiacich so spoločnosťami, ktoré obmedzili alebo prerušili pracovný čas, alebo v prípadoch, keď boli zamestnanci nepretržite zamestnaní;

i) oslobodenie pre malých daňovníkov od režimu paušálnej dane pre malé podniky (KATA) v 26 oblastiach činnosti v období od marca do júna 2020, ako sa stanovuje v článku 5 vládneho dekrétu č. 47/2020. (III. 18.) (v znení zmien), pokiaľ ide o časť výdavkov súvisiacich s podporou samostatne zárobkovo činných a spoločností s jediným spoločníkom;

j) vylúčenie osobných nákladov zo základu dane z malých podnikov (KIVA) v určitých odvetviach na obdobie od marca do júna 2020, ako sa stanovuje vo vládnom dekréte č. 47/2020. (III. 18.) (v znení zmien), pokiaľ ide o časť výdavkov týkajúcich sa spoločností, ktoré obmedzili alebo prerušili pracovný čas, alebo v prípadoch, keď boli zamestnanci nepretržite zamestnaní;

k) paušálna dávka pre zdravotníckych pracovníkov ako uznanie za ich dodatočnú prácu počas pandémie, ako sa stanovuje vo vládnom dekréte č. 275/2020. (VI. 12.);

l) náklady súvisiace s osobitnými opatreniami na kontrolu pandémie zavedenými v štátom vlastnených podnikoch;

m) náklady súvisiace s osobitnými opatreniami na kontrolu pandémie a ochranu osobného zdravia verejných úradníkov, ako sa stanovuje vo vládnom dekréte č. 250/2014 (X. 2) o Generálnom riaditeľstve pre verejné obstarávanie a zásobovanie (KEF);

n) náklady súvisiace s infraštruktúrou a investíciami do nemocníc na zabezpečenie vysokej úrovne ochrany zdravotníckych pracovníkov a pacientov, ako sa stanovuje v uznesení vlády č. 1012/2020. (I. 31.) o ustanovení operatívnych zamestnancov;

o) priame náklady na osobné ochranné prostriedky a vybavenie v nemocniciach a iných zdravotníckych zariadeniach na vysokú úroveň ochrany zdravotníckych pracovníkov, ako sa stanovuje v uznesení vlády č. 1012/2020. (I. 31.) o ustanovení operatívnych zamestnancov.

Článok 4

Maďarsko informuje Komisiu do 28. apríla 2021 a potom každých šesť mesiacov o plnení plánovaných verejných výdavkov, až kým nebudú uvedené plánované verejné výdavky v plnej miere splnené.

Článok 5

Toto rozhodnutie je určené Maďarsku.

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho oznámenia adresátovi.

Článok 6

Toto rozhodnutie sa uverejní v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

V Bruseli 23. októbra 2020

Za Radu
predseda
M. ROTH